

Nawróćcie się,
jak najszybciej.
Otwórzcie wasze
serca na Boga. Maryja

Niech się nie lęka
zbliżyć do Mnie żadna
dusza, chociażby grzechy
jej były jak szkarłat.
O, jak droga Mi jest dusza twoja.
Zapisałem cię na rękach Swoich.
I wyryłem się głęboką raną w Sercu Moim.
Ja jestem siłą twoją.
Ja ci dam moc do walki.
Dla ciebie zstąpiłem z nieba na ziemię,
dla ciebie pozwoliłem przybić się do krzyża,
dla ciebie pozwoliłem otworzyć włóczęgą
Najświętsze Serce Swoje i otworzyłem ci
źródło miłosierdzia, przychodź i czerp łaski
z tego źródła naczyniem ufności.
Unięzonego serca nigdy nie odrzucę,
nędza twoja utonęła w przepaści
miłosierdzia Mojego. (Dz. V-1485)

Jak wielką radością napełnia się Serce Moje,
kiedy wracasz do Mnie. (Dz. V-1486) Jezus

Pokuta

Przygotowanie i Spowiedź

Aktualizacja: 27.04.2023 r.

Przed rachunkiem sumienia

Zanim przypomnisz sobie wszystkie grzechy i pójdziesz do Spowiedzi św. pojednaj się z bliźnimi. Pojedź do swoich najbliższych, do tych których w jakikolwiek sposób skrzywdziłeś i powiedz im: przepraszam i proszę o wybaczenie, (np. **Przepraszam cię mamusiu; kocham cię naprawdę i zawsze chcę być dla ciebie dobry. Tatusiu kochany, jeśli ty przebaczysz mi wszystko, to przebaczy mi i Ojciec, który jest w niebie).**

Podobnie przeprosź innych.

Przypominając sobie grzechy popatrz na krzyż, spójrz na oblicze Jezusa i przypomnij sobie Jego mękę. „**To nie gwoździe Cię przebiły, lecz mój grzech**”. Słowa te wyrażają głęboką prawdę, która brzmi: wskutek moich grzechów nie jestem niewinny, na moich rękach jest ta sama krew, która płynęła z ran ukrzyżowanego Chrystusa. Staraj się w duchu być blisko Jezusa i razem z Nim przeżywać Jego mękę. Rozważając co Chrystus wycierpiał za grzechy ludzi, a więc i za twoje, zrobisz dobry rachunek sumienia, wzbudzisz w sobie skruchę w sercu i żal doskonały. Poświęć na to większą chwilę czasu. „**Jak się przygotujesz w Mojej obecności, – mówi Jezus – tak się i spowiadasz przede Mną.**” (Dz. VI-1725) Na wstępie odmów modlitwę przed rachunkiem sumienia.

Przyjdź, Duchu Świąty, pomóż mi, abym sobie grzechy dokładnie przypomniał, szczerze za nie żałował i stanowczo się poprawił. Najświętsza Maryjo Panno, Matko Jezusa i moja, módl się za mną! Świąty Józefie, Aniele Stróżu mój i Ty święty Patronie (święta Patronko), bądźcie ze mną, bym godnie przystąpił do Sakramentu Pojednania z Bogiem i moimi bliźnimi.

Ojciec nasz... Zdrowaś Mario...

Teraz uważnie przechodząc poszczególne przykazania Boskie i Kościelne, przypomnij sobie swoje grzechy. Zastanów się, ile razy zgrzeszyłeś myślą, słowem, uczynkiem lub zaniedbaniem dobrego. Pomoże ci w tym poniższy rachunek sumienia.

www.katolicki.pl

Rachunek sumienia

I – Nie będziesz miał bogów cudzych przede mną.

⊖ Nie modliłem się rano, wieczorem, przy posiłkach.

⊖ Brzydko się modliłem, nienabożnie, byle jak, bez skupienia. ⊖ Modliłem się z przymusu. ⊖ Moja postawa ciała podczas modlitwy była byle jaka; czyniłem brzydki znak krzyża, brzydko klękałem. ⊖ Nie dziękowałem Bogu za wszystko dobro. ⊖ Podczas modlitwy nie byłem skupiony; dobrowolnie myślałem o innych sprawach. ⊖ Opuszczałem lekcje religii. ⊖ Nie uczyłem się prawd wiary, które katecheta polecił nauczyć się w domu. ⊖ Nie przygotowywałem się do lekcji religii. ⊖ Na lekcjach religii nie uważałem, rozmawiałem, przeszkadzałem katechecie i dzieciom. ⊖ Nie rozmawiałem z kolegami i koleżankami o Bogu i sprawach Bożych. ⊖ Nie czytałem książek religijnych, by pogłębić swą wiarę i miłość ku Bogu. ⊖ Byłem przesądny. ⊖ Nie miałem szacunku dla osób Bogu poświęconych, dla religijnych znaków i symboli, dla miejsc świętych, cmentarzy, kapliczek, przydrożnych krzyży, obrazów. ⊖ Nie nosiłem przy sobie medalika ani innych rzeczy poświęconych. ⊖ Wstydziałem się okazywać przed ludźmi swojej wiary w Boga i miłości ku Niemu. ⊖ Wstydziałem się pozdrowienia chrześcijańskiego. ⊖ Wstydziałem się nosić krzyżyk, medalik. ⊖ Lekceważyłem wykonywanie gestów religijnych, np. znaku krzyża. ⊖ Nie starałem się o przyozdabianie przydrożnych krzyży i kapliczek.

II – Nie będziesz brał imienia Pana Boga twego nadaremnie.

⊖ Wymawiałem imiona święte bez uszanowania, w gniewie, w żartach. ⊖ Bluźniłem przeciw Bogu i świętym, wyrażając się obelżywie i drwiąco. ⊖ Przeklinałem (w gniewie, z przyzwyczajenia). ⊖ Przysięgałem niepotrzebnie.

III – Pamiętaj, abyś dzień święty święcił.

⊖ Z własnej winy opuściłem Mszę św. w niedzielę,

święto nakazane (ile razy? dlaczego?). [święta nakazane to: Boże Narodzenie, Objawienie Pańskie (6.01), Wniebowstąpienie, Boże Ciało, Świętej Bożej Rodzicielki Maryi (1.01), Niepokalane Poczęcie (8.12), Wniebowzięcie NMP (15.08), Świętego Józefa (19.03), Świętych Apostołów Piotra i Pawła (29.06), Wszystkich Świętych (1.11) - zob. KKK 2177]. ⊖ Z własnej winy spóźniałem się na Mszę św. ⊖ Nie brałem czynnego udziału we Mszy św. przez śpiew, modlitwy, odpowiedzi oraz uważne słuchanie. ⊖ W kościele zachowywałem się niegrzecznie, zamiast modlić się i śpiewać, rozmawiałem, przeszkadzałem innym, zaczepiałem ich, śmiałem się. ⊖ Nie zachowywałem się poważnie w kościele, ale biegałem, popychałem, biłem. ⊖ W czasie kazania nie uważałem. ⊖ Nie wchodziłem do kościoła na Mszę św. (stałem przed kościołem). ⊖ Wychodziłem z Mszy św. przed jej zakończeniem. ⊖ Odciągałem innych od Mszy św., nabożeństwa. ⊖ Wygłupiałem się sam i z innymi przed kościołem. ⊖ Okłamywałem rodziców, że byłem w kościele. ⊖ Niszczyłem, zaśmiecałem kościół i jego otoczenie. ⊖ Przechodząc obok kościoła nie okazywałem szacunku obecnemu tam Jezusowi (nie wstąpiłem na modlitwę, nie przeżegnałem się, nie zdjąłem czapki). ⊖ Lekceważyłem i nie przygotowywałem się dobrze do Spowiedzi św. ⊖ Nie szanowałem i nie okazywałem czci Jezusowi w Komunii św.; lekceważyłem Komunię św.; nie dziękowałem Jezusowi, że przyszedł do mnie. ⊖ Nie brałem udziału w nabożeństwach (Gorzkie żale, Droga krzyżowa, nabożeństwo majowe, różaniec). ⊖ Wykonywałem w dni święte prace niedozwolone bez potrzeby. ⊖ Nie poświęciłem wolnego czasu rodzicom, rodzeństwu, chorym, osamotnionym.

IV – Czcij ojca twego i matkę swoją.

⊖ Byłem nieposłuszny rodzicom. ⊖ Nie szanowałem ich pracy (ubrania, obuwia, książek, różnych sprzętów i narzędzi w domu...). ⊖ Nie byłem im wdzięczny. ⊖ Nie kochałem swoich rodziców. ⊖ Często obrażałem ich w

myślach, słowach. ⊖ Zasmucałem ich złym postępowaniem. ⊖ Niechętnie spełniałem ich polecenia. ⊖ Nie starałem się pomóc swoim rodzicom. ⊖ Zaniedbywałem swoje obowiązki w domu. ⊖ Odnosiłem się do rodziców w sposób ubliżający, kłóciłem się z nimi, biłem ich. ⊖ Wstydzilem się rodziców, lekceważyłem ich. ⊖ Okłamywałem rodziców, byłem wobec nich nieszczerzy. ⊖ Wyrządziłem rodzicom krzywdę, przykrość. ⊖ Nie przeproszałem rodziców. ⊖ Byłem niegrzeczny i nieposłuszny w szkole i na lekcjach religii. ⊖ Przeszkadzałem nauczycielom w prowadzeniu lekcji, niegrzecznie odpowiadałem, sprawiałem kłopoty. ⊖ Mówiłem źle o nauczycielach, naśmiewałem się z nich, obrażałem ich. ⊖ Nie przygotowywałem się do lekcji; niestarannie prowadzę zeszyty. ⊖ Byłem nieuczciwy na sprawdzianach, klasówkach, ściągałem. ⊖ W szkole jestem nieusłużny i niekoleżeński. ⊖ W szkole biłem się, znęcałem się nad kolegami, obgadywałem, wyśmiewałem innych, dokuczałem, przezywałem, kłóciłem się i złościłem. ⊖ Przeklinałem, mówiłem brzydkie wyrazy, opowiadałem wulgarne kawały i żarty. ⊖ Nie odwiedzałem chorych kolegów i koleżanki. ⊖ Niszczyłem przedmioty szkolne (jakie?). ⊖ Uciekałem z lekcji, ze szkoły. ⊖ Nie szanowałem ludzi starszych (dziadka, babci), nie ustępowałem miejsca, śmiałem się z nich, przedrzeźniałem, dokuczałem. ⊖ Nie odwiedzałem chorych. ⊖ Nie modlę się za chorych i nieszczęśliwych. ⊖ Żyłem w niezgodzie z rodzeństwem, kłóciłem się z nimi, przezywałem ich, biłem ich, dokuczałem im. ⊖ Zabierałem rodzeństwu ich rzeczy. ⊖ Dawałem zły przykład młodszemu rodzeństwu. ⊖ Nie opiekowałem się młodszym bratem (siostrą), nie chciałem się z nimi bawić. ⊖ Uciekałem z domu, wałęsałem się po ulicach w złym towarzystwie. ⊖ Nie miałem szacunku dla naszej Ojczyzny. ⊖ Dewastowałem i niszczyłem rzeczy przeznaczone dla wszystkich (znaki drogowe, telefony,

ławki, mazałem po ścianach itd.).

V – Nie zabijaj.

⊖ Szkodziłem sobie na zdrowiu (pałem papierosy, nadmiernie jadłem, piłem alkohol, używałem narkotyki...). ⊖ Nie troszczyłem się o rozwój moich zdolności umysłowych. ⊖ Biłem bliźniego, nienawidziłem go i życzyłem mu złego. ⊖ Nie przebaczyłem uraz bliźnim, nie dążyłem do zgody i pojednania, mściłem się. ⊖ Zachowywałem się wobec bliźniego brutalnie, znieważyłem go, mówiłem o nim źle, przezywałem. ⊖ Nie pomagałem bliźniemu, nie dzieliłem się tym co posiadałem. ⊖ Zaniedbałem dobrze czynić chorym, biednym, smutnym, potrzebującym pomocy. ⊖ Nie potrafiłem zerwać ze złymi i niepoprawnymi kolegami. ⊖ Męczyłem (zabijałem) zwierzęta i ptaki. ⊖ Nie szanowałem przyrody; niszczyłem ją lekkomyślnie, zaśmiecałem. ⊖ Narażałem cudze i własne życie nie przestrzegając znaków drogowych. ⊖ Zbyt dużo czasu spędzałem przed telewizorem, komputerem. ⊖ Oglądałem niedobre zdjęcia i filmy, słuchałem złej muzyki, czytałem złe czasopisma i książki. ⊖ Używałem złych gier komputerowych.

VI i IX – Nie cudzołóż.

– Nie pożądaj żony bliźniego twego.

⊖ Myślałem, mówiłem i patrzyłem w sposób bezwstydy. ⊖ Brałem udział w nieskromnych rozmowach i śpiewach. ⊖ Oglądałem zdjęcia, czasopisma, filmy i programy telewizyjne nie przeznaczone dla dzieci. ⊖ Pisałem, rysowałem nieprzyzwoicie. ⊖ Bawiłem się nieskromnie sam, z innymi. ⊖ Pragnąłem nieskromne rzeczy oglądać, słyszeć, czynić. ⊖ Podglądałem bliźniego w łazience, toalecie.

VII i X – Nie kradnij.

– Ani żadnej rzeczy, która jego jest.

Ukradłem (co? komu? dlaczego?). ⊖ Brałem rodzicom pieniądze bez ich wiedzy i zgody. ⊖ Namawiałem do kradzieży, pomagałem kraść. ⊖ Przyjąłem rzecz skradzioną. ⊖ Niszczyłem rzeczy własne, cudze, wspólne. ⊖ Nie szanowałem pracy rodziców, chleba, pieniędzy, ubrania. ⊖ Nie oddałem rzeczy skradzionych, pożyczonych, znalezionych. ⊖ Oszukiwałem bliźniego. ⊖ Byłem skąpy. ⊖ Pragnąłem zabrać cudzą rzecz, zniszczyć ją.

VIII – Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu twemu".

Kłamałem (dlaczego?). ⊖ Obmawiałem bliźniego wyjawiając jego błędy i wady bez potrzeby, z niechęci do niego, z zazdrości, z gadulstwa. ⊖ Bezpodstawnie skarżyłem na innych. ⊖ Oczerniałem bliźniego, mówiąc o nim nieprawdziwe rzeczy. ⊖ Nie odwołałem oszczerstwa. ⊖ Byłem obłudny, fałszywy. ⊖ Byłem mściwy, nie chciałem przebaczyć. ⊖ Nie dotrzymałem danego słowa. ⊖ Posądzałem bliźniego bezpodstawnie o złe postępowanie. ⊖ Poróżniłem kolegów między sobą.

Przykazania kościelne.

⊖ Zaniedbywałem Spowiedź i Komunię św. w czasie wielkanocnym. ⊖ W Adwencie, Wielkim Poście brałem udział w zabawach tanecznych. ⊖ Nie zachowywałem nakazanych postów.

Grzechy główne.

⊖ Byłem pyszny i wynosiłem się nad drugich. ⊖ Byłem zarozumiały i chciwy. ⊖ Gardziłem biedniejszymi i słabszymi. ⊖ Byłem łakomy, skąpy, nie dzieliłem się z

innymi. ⊖ Byłem zawistny, zazdrosny i nieżyczliwy dla drugich. ⊖ Często wpadałem w gniew i denerwowałem się z powodu drobiazgów. ⊖ Gniwałem się na bliźnich, kłóciłem się z nimi; byłem złośliwy. ⊖ Byłem leniwy; z lenistwa zaniedbywałem modlitwę, naukę, pracę. ⊖ Nie wykorzystywałem swoich możliwości i talentów. ⊖ Marnotrawiłem czas. ⊖ Nie pracowałem nad swoimi wadami, jak np. lenistwo, kłamstwo, niszczenie rzeczy, samolubstwo, nieposłuszeństwo.

Pytania końcowe.

⊖ Czy mam jeszcze inne grzechy, nie wymienione w rachunku sumienia? ⊖ Czy od ostatniej spowiedzi poprawiłem się? ⊖ Jaki grzech popełniam najczęściej? Dlaczego? ⊖ Co jest moją główną wadą?

www.zakon.pl

Żal za grzechy i mocne postanowienie poprawy

Jeżeli w czasie rachunku sumienia rzetelnie i głęboko poznałeś i uświadomiłeś sobie swoje grzechy, to zapewne w tobie powstał swoisty ból z powodu grzechu, a nawet pewnego rodzaju obrzydzenie dla popełnionych grzechów. Jeżeli te uczucia łączą się ze szczerą wolą, by się poprawić to przeżywamy to, co w przygotowaniu do spowiedzi jest najważniejsze: żal za grzechy. Pamiętaj, że bez szczerego i głębokiego żalu, nie może być dobrej spowiedzi. Kto bez żalu przystąpiłby do Spowiedzi św., ten przyjąłby niegodnie św. sakrament i nie otrzymałby odpuszczenia grzechów. Kapłan bowiem, gdy cię rozgrzesza, sądzi, że żałujesz za grzechy swoje. Gdyby jednak wiedział, że ktoś nie ma żalu, to nie dałby mu rozgrzeszenia, bo nie wolno rozgrzeszać człowieka, który za grzechy nie żałuje.

Istnieje żal doskonały i mniej doskonały.

Żal doskonały przeżywa ten, kto zdaje sobie sprawę z tego, że grzechem zlekceważył i obraził Boga, który nas kocha i jest naszym najlepszym Ojcem.

Żal niedoskonały za grzechy jest wynikiem naszego strachu przed Bożą sprawiedliwością w życiu doczesnym lub przyszłym (czyściec, piekło, utrata nieba). Taki żal również wystarczy, aby spowiedź była ważna. Kogo bowiem nie może zbawić miłość, zbawi go bojaźń, gdyż bojaźń „jest początkiem mądrości”.

Jest rzeczą jasną, że nie ma żalu ten, kto w żaden sposób żalu nie przeżywa, kto tylko pozostaje przy tym, by pośpiesznie i bezmyślnie przeczytać „żal” z książeczki.

Aby twój żal był dobry pomyśl o tym, że Pan Jezus cierpiał za wszystkie twoje grzechy, a ty każdym grzechem swoim zadałeś Mu ból, stałeś się przyczyną Jego męki i śmierci. Pomyśl, żeś przez swoje grzechy zasłużyłeś na karę Bożą; żeś Boga, najlepszego Ojca twego obraził, ale Pan Bóg chce ci przebaczyć, tak jak ojciec przebaczył synowi marnotrawnemu. Pomyśl, że Pan Jezus szuka ciebie jak zagubionej owieczki, którą chce wziąć na swoje ramiona i z powrotem przyprzewadzić do swojej owczarni. Pomyśl, że każdy twój grzech odsuwa cię od Serca Pana Jezusa, a przybliża do piekła. Gdy sobie to wszystko przypomnisz i uświadomisz zrób sobie mocne postanowienie poprawy.

Obiecaj Jezusowi, że będziesz szczerze starał się nie popełniać grzechów, zwłaszcza przez unikanie sposobności do nich (złe filmy, książki, nieodpowiednie towarzystwo itp.). Obiecaj, że będziesz starał się przynajmniej nad jednym grzechem pracować (np. będziesz modlił się więcej i lepiej, natychmiast będziesz odwracał uwagę od myśli nieczystych).

Gdy zdasz sobie sprawę z tego wszystkiego, wtedy z pokorą Bogu powiedz:

Panie, Boże mój, żałuję z całego serca za wszystkie grzechy moje. Żałuję, że Ciebie najlepszego Ojca mego zasmucił i obraził. Tyś mi tyle dobrego dał, a ja byłem tak niewdzięczny. Przebac mi, bądź miłościw mnie grzesznemu.

Jezu Chryste, Zbawicielu mój dobry, Tyś cierpiał i umarł na krzyżu za nasze grzechy. Oto przychodzę do Ciebie z pokorą celnika i mówię: Boże, bądź miłościw mnie grzesznemu. Przychodzę ze wstydem marnotrawnego syna, z nadzieją, że Ty okryjesz mnie ojcowskim płaszczem, że założysz mi ojcowski pierścień i ucztę mi przygotujesz. Ojczy mój, klękam przed Tobą i stopy Twoje całuję. Jezu mój, Boże ukrzyżowany, rany Twoje całuję. Chcę spotkać się z Tobą, ale przez łzy, jak Piotr, jak Magdalena, którym wszystko przebaczyłeś. Proszę, przebac i mi; przebac niewdzięczność moją.

Postanawiam przy pomocy Twojej łaski, poprawić życie moje i więcej nie grzeszyć.

Pragnę wynagrodzić, o ile mogę, wszelką szkodę, którą wyrządziłem. Pragnę zawsze do Ciebie należeć i przy pomocy łaski Twojej unikać wszystkich grzechów oraz okazji do nich.

Szczególnie postanawiam... (powiedz Jezusowi, co postanawiasz sobie na najbliższy okres?)

Wiem, że teraz o każdą myśl moją będą walczyć szatan i aniołowie. Matko Syna Bożego i Matko moja, doprowadź mnie do konfesjonału i broń mnie od złego. Amen.

Można przed Spowiedzią św. odmówić psalm pokutny (Ps 51).

Zmiłuj się nade mną, Boże, w swojej łaskawości, w ogromie swego miłosierdzia wymaż moją nieprawość!

✚ Obmyj mnie zupełnie z mojej winy i oczyść mnie z grzechu mego! ✚ Uznaję bowiem moją nieprawość, a

grzech mój jest zawsze przede mną. ✝ Tylko przeciw Tobie zgrzeszyłem i uczyniłem, co złe jest przed Tobą, tak że się okazujesz sprawiedliwym w swym wyroku i prawym w swoim osądzie. ✝ Oto zrodzony jestem w przewinieniu i w grzechu poczęła mnie matka. ✝ Oto Ty masz upodobanie w ukrytej prawdzie, naucz mnie tajników mądrości. ✝ Pokrop mnie hizopem, a stanę się czysty, obmyj mnie, a nad śnieg wybieleję. ✝ Spraw, bym usłyszał radość i wesele: niech się radują kości, któreś skruszył! ✝ Odwróć oblicze swe od moich grzechów i wymaż wszystkie moje przewinienia! ✝ Stwórz, o Boże, we mnie serce czyste i odnów w mojej piersi ducha niezwykłego! ✝ Nie odrzucaj mnie od swego oblicza i nie odbieraj mi świętego ducha swego! ✝ Przywróć mi radość z Twojego zbawienia i wzmocnij mnie duchem ochoczym! ✝ Chcę nieprawych nauczyć dróg Twoich i nawrócą się do Ciebie grzesznicy. ✝ Od krwi uwolnij mnie, Boże, mój Zbawco: niech mój język sławi Twoją sprawiedliwość! ✝ Otwórz moje wargi, Panie, a usta moje będą głosić Twoją chwałę. ✝ Ty się bowiem nie radujesz ofiarą i nie chcesz całopaleń, choćbym je dawał. ✝ Moją ofiarą, Boże, duch skruszony, nie gardzisz, Boże, sercem pokornym i skruszonym. ✝ Panie, okaż Syjonowi łaskę w Twej dobroci: odbuduj mury Jeruzalem! ✝ Wtedy będą Ci się podobać prawe ofiary, dary i całopalenia, wtedy będą składać cielce na Twoim ołtarzu.

Przed przystąpieniem do konfesjonału można odmówić „Spowiedź powszechną”:

Spowiadam się Bogu Wszechmogącemu ✝ i wam, bracia i siostry, ✝ że bardzo zgrzeszyłem myślą, mową, uczynkiem i zaniechaniem: ✝ moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina. ✝ Przeto błagam Najświętszą Maryję zawsze Dziewicę, ✝ wszystkich Aniołów i Świętych, ✝ i was bracia i siostry o modlitwę za

mnie do Pana Boga naszego.

Zanim przystąpisz do konfesjonału przeczytaj fragment z Pisma św.: (J 20,19-23)

Wieczorem owego pierwszego dnia tygodnia, tam gdzie przebywali uczniowie, gdy drzwi były zamknięte z obawy przed Żydami, przyszedł Jezus, stanął pośrodku i rzekł do nich: Pokój wam! A to powiedziawszy, pokazał im ręce i bok. Uradowali się zatem uczniowie ujrzawszy Pana. A Jezus znowu rzekł do nich: Pokój wam! Jak Ojciec Mnie posłał, tak i Ja was posyłam. Po tych słowach tchnął na nich i powiedział im: Weźmijcie Ducha Świętego! Którym odpuscicie grzechy, są im odpuszczone, a którym zatrzymacie, są im zatrzymane.

Teraz możesz spokojnie zająć miejsce przy konfesjonale. Przystępując do konfesjonału, nie śmiej się, nie rozmawiaj, nie przeszkadzaj innym, nie biegaj od konfesjonału do konfesjonału. Z pokorą, skupiony i wyciszony stań przed konfesjonalem i nie lękaj się swego Zbawiciela. Pamiętaj, że sam Jezus czeka na ciebie w konfesjonale. On jest Bogiem miłosierdzia i twoim najlepszym przyjacielem. Kocha ciebie jak nikt na świecie. Posłuchaj, co przez siostrę Faustynę mówi do ciebie:

„Kiedy przystępujesz do Spowiedzi św. do tego źródła Miłosierdzia Mojego, zawsze sływa na twoją duszę Moja Krew i Woda, która wyszła z Serca Mojego i uszlachetnia twą duszę. Za każdym razem, jak się zbliżasz do Spowiedzi św., zanurzaj się cały w Moim Miłosierdziu z wielką ufnością, abym mógł zlać na duszę twoją hojność swej łaski. Kiedy się zbliżasz do spowiedzi, wiedz o tym, że Ja Sam w konfesjonale czekam na ciebie, zasłaniam się tylko kapłanem, lecz sam działam w duszy. Tu nędza duszy spotyka się z Bogiem Miłosierdzia. (Dz. V-1602) O, jak droga Mi jest dusza twoja. Zapisiałem cię na rękach Swoich. I wyryłeś się głęboką

raną w Sercu Moim. Ja jestem siłą twoją. Ja ci dam moc do walki. Dla ciebie zstąpiłem z nieba na ziemię, dla ciebie pozwoliłem przybić się do krzyża, dla ciebie pozwoliłem otworzyć włącznie Najświętsze Serce Swoje i otworzyłem ci źródło miłosierdzia, przychodź i czerp łaski z tego źródła naczyniem ufności. Uniżonego serca nigdy nie odrzucę, nędza twoja utonęła w przepaści miłosierdzia Mojego. (Dz. V-1485) Jak wielką radością napełnia się Serce Moje, kiedy wracasz do Mnie. Mów dziecie, wszystko bez żadnych zastrzeżeń, bo słuca cię Serce miłujące, Serce najlepszego przyjaciela. (Dz. V-1486) Powiedz Mi o wszystkim (...), bądź szczerzy w postępowaniu ze Mną. Odsłoń Mi wszystkie rany swego serca. Ja je uleczę, a cierpienie twoje stanie się źródłem uświęcenia twego. Mów do Mnie po prostu, jak przyjaciel z przyjacielem. Wiedz, że słowa wypowiedziane z głębi serca, w jednej chwili wynoszą duszę na szczyty świętości". (Dz. V-1487)

Spowiedź święta

Spowiedź święta

Podchodząc do konfesjonału pamiętaj, abyś mówił do ucha spowiednika. Jeżeli jesteś jeszcze mały, spowiadaj się na stojąco. Na początku spowiedzi pozdrów kapłana słowami:

1. Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Kapłan odpowie ci :

Na wieki wieków. Amen.

Następnie przeżegnaj się mówiąc:

2. W imię Ojca i Syna i Ducha Świętego. Amen.

W tym czasie kapłan kreśli nad tobą znak krzyża nic nie mówiąc.

Następnie wypowiada formułę zachęty:

Bóg niech będzie w twoim sercu, abyś skruszony w duchu wyznał swoje grzechy.

Albo inna formuła zachęty.

Teraz przedstaw się. Określ swój stan, czas ostatniej spowiedzi i inne okoliczności, które pozwolą spowiednikowi lepiej wykonać swoją posługę:

3. Mam lat... Jestem uczniem klasy (?) Ostatni raz byłem u spowiedzi (kiedy?).

Podaj datę ostatniej spowiedzi. Jeżeli jej nie pamiętasz podaj przybliżoną datę, np. ostatni raz byłem u spowiedzi około 3 tygodnie temu.

4. Pokutę wypełniłem, grzechu nie zataiłem.

Jeżeli nie wypełniłeś zadanej pokuty powiedz spowiednikowi, dlaczego jej nie wypełniłeś. Gdyby zdarzyło się nieszczęście zatajenia grzechu, powiedz o tym spowiednikowi i wymień zatajony grzech.

5. Obraziłem Boga następującymi grzechami:

Teraz wymień kolejno grzechy. Mów spokojnie i szczerze. Jezus cię słucha. Pamiętaj, abyś nigdy nie zataił grzechu! Gdy skończysz wymieniania grzechy powiedz:

6. Więcej grzechów nie pamiętam. Serdecznie za nie żałuję i obiecuję poprawę, a ciebie ojcze duchowny proszę o naukę, pokutę i rozgrzeszenie.

Wysłuchaj uważnie tego, co spowiednik ci powie i jaką naznaczy pokutę. Kiedy spowiednik będzie do ciebie mówił, nadstaw ucho do krawędzi konfesjonału. Gdy usłyszysz te lub podobne słowa:

Żałuj za grzechy.

Wtedy koniecznie uklęknij (o ile spowiadałeś się na stojąco), jeszcze raz wzbudź w sobie żal doskonały i pokornie bijąc się w piersi, mów:

7. Boże przebacz mi. albo Boże, bądź miłosierny dla mnie grzesznemu.

W tym czasie kapłan wyciąga prawą rękę w twoim kierunku i wypowiada słowa rozgrzeszenia. Kiedy usłyszysz słowa:

I ja odpuszczam tobie grzechy w imię Ojca † i Syna, i Ducha Świętego.

W tym czasie przeżegnaj się i powiedz:

8. Amen.

Następnie spowiednik powie:

Wstawiamy Pana, bo jest dobry.

Odpowiedz:

9. Bo Jego miłosierdzie trwa na wieki.

Na końcu kapłan powie:

Pan odpuścił tobie grzechy. Idź w pokoju.

Albo inna formuła końcowa. Odpowiedz:

10. Amen.

Kiedy spowiednik zapuka, wstań, ucałuj stulę i powiedz:

11. Bogu niech będą dzięki.

Gdy będziesz spowiadał się po raz pierwszy, zamiast powiedzieć: „Mam lat... Jestem uczniem klasy (?). Ostatni raz byłem u spowiedzi (kiedy?). Pokutę wypełniłem, grzechu nie zataiłem.”, powiedz tak:

Jestem uczniem klasy trzeciej.

Do spowiedzi przystępuję po raz pierwszy.

Dalej postępujesz tak jak jest wyżej zapisane.

Zadośćuczynienie

Zaraz po spowiedzi udaj się jak najbliżej tabernakulum i podziękuj Bogu za spowiedź. Odmów modlitwę:

O Boże, jak wielka jest Twoja miłość i dobroć. Oto przez usta kapłana odpuściłeś mi grzechy! Dziękuję Ci za Twoje wielkie miłosierdzie. Za popełnione grzechy pragnę szczerze pokutować. Z wdzięcznością będę się starał, aby unikać grzechów i okazji do nich. Wzmocnij mnie, Boże, w tym postanowieniu i dodaj mi siły, abym się poprawił. Proszę Cię o to przez naszego Pana Jezusa Chrystusa, Syna Twojego, który swoją najdroższą Krwią odkupił mnie i obmył z grzechów. Amen.

Następnie pobożnie i bez pośpiechu wypełnij zadana pokutę, o ile jest to teraz możliwe.

Pamiętaj, Bóg w Spowiedzi św. przebacza ci całą winę. W Jego oczach nie jesteś już grzesznikiem, ale oczekuje od ciebie naprawienia tego, co zepsułeś przez grzech. Najpierw musisz naprawić, o ile to możliwe, krzywdę i szkodę wyrządzoną bliźnim. A więc musisz oddać to, co ukradłeś; zapłacić za to, co zniszczyłeś; zwrócić, co pożyczyłeś. Jeśli cię stać, trzeba przeznaczyć odpowiednią sumę na biednych lub na cele dobrotliwe. Postaraj się uczynić wszystko, aby sprostać obmowie, a zwłaszcza oszczerstwu; naprawić zgorszenie, które dałeś innym; przeprosić za obrazę; pogodzić się z tymi, z którymi się poróżniłeś.

Zadaj sobie dobrowolnie jeszcze inne pokuty za popełnione grzechy. Ofiaruj Bogu swe troski, cierpienia i prace, a przede wszystkim pracę nad sobą samym.

Praca nad sobą

Byłoby pomyłką i dużym niebezpieczeństwem chodzenie do spowiedzi jedynie po to, by uzyskać ciągle na nowo odpuszczenie grzechów, bez starań o poprawę. Sakrament pokuty zobowiązuje nas do tego starania i bardzo nam w nim pomaga.

Na czym polega praca nad sobą?

✿ Trzeba poznać samego siebie. Czynimy to przez rachunek sumienia (najlepiej codziennie), przyjmowanie krytycznych uwag od przyjaciół i wrogów.

✿ Trzeba bardzo cierpliwie, ale spokojnie i stanowczo, wykorzeniać jedną wadę po drugiej, a starać się o przeciwne cnoty.

✿ W porozumieniu ze spowiednikiem, trzeba zasta-

nowić się, co jest do zrobienia. Powiedzmy, że ustaliliście następujące zadania: więcej pamiętać o Bogu; lepiej wykonywać swoje obowiązki; być bardziej opanowanym we współżyciu z bliźnimi. Od czego zacząć? Od tego, co najbardziej dokucza drugim.

✿ Przy każdej spowiedzi (znowu w porozumieniu ze spowiednikiem) obierz sobie odpowiednie do obranego zadania postanowienie szczegółowe, np. takie: będę się starał o to, by nigdy nie odzywać się do innych, kiedy jestem bardzo zdenerwowany; poczekam, aż mi nie zły nastrój (z bliźnim porozmawiam później). To postanowienie codziennie kontroluj. Rano przypomnij je sobie, a wieczorem zapytaj, jak je wykonałeś. Jeśli źle, zadaj sobie pokutę, np. pomódl się za tych, których obraziłeś słowem. Tak podjęta praca nad sobą wymaga częstej spowiedzi i to u jednego i tego samego kapłana, który dobrze tobą pokieruje.

✿ W pracy nad sobą nigdy nie zrażaj się tym, że ci się „nie udaje”, że nie „widać poprawy”. Tajemnica postępu nie na tym polega, żeby wiedzieć i widzieć ile postąpiłeś na przód (to mogłoby cię wzbić w pychę), ale na tym, by ufając Bogu i sobie, zaczynać co dzień, niemal co chwila – na nowo. Na pracę nad sobą nigdy nie jest za późno.

I Spowiedź Święta

Spis treści:

1. Wprowadzenie.
2. Przekazanie białej szaty.
3. Przekazanie świecy chrzcielnej.
4. Pokropienie wodą święconą.
5. Pojednanie i modlitwa.
6. Błogosławieństwo.

7. Spowiedź Święta.
8. Symbole chrztu.
  - a. Biała szata.
  - b. Świeca chrzcielna.
  - c. Woda poświęcona.
  - d. Znak krzyża.
  - e. Krzyżmo święte.

1. Wprowadzenie

Dzień spowiedzi przed I Komunią św. jest ogromnie ważny w życiu dziecka i całej rodziny.

Zawsze pamiętajmy o tym, że największym nieszczęściem jakie może nas spotkać jest życie w stanie grzechu. Nikt z ludzi nie może nam wyrządzić większego zła od tego, które sami sobie i innym zgotujemy poprzez uporczywe trwanie w grzechu. Dlatego tak bardzo ważny jest w naszym życiu sakrament pokuty i pojednania – Spowiedź Święta. Tylko Bóg w tajemnicy konfesjonału może nas uwolnić od grzechu i jego zgubnych skutków, uleczyć poranioną duszę i na nowo wprowadzić na drogę świętości.

Postarajmy się, o ile jest to możliwe, zmobilizować całą rodzinę do pojednania z Bogiem w Spowiedzi Świętej. Niech ten dzień pojednania, potem przynajmniej raz w miesiącu, stanie się dla całej rodziny dniem duchowego odrodzenia, dniem powrotu do łaski u Boga i zachwyty tym wszystkim, co Bóg dla nas przygotował.

Na ten dzień Pierwszej Spowiedzi Świętej naszych dzieci przyjdźmy do kościoła w odświętnych strojach i duchowo przygotowani do spotkania z miłosiernym Jezusem, który czeka na nas w konfesjonale.

Jesteśmy już w kościele.

Rodzice wraz z dziećmi ustawieni są na środku kościoła,

przed ołtarzem.

Pieśń na wejście: „Pod Twą obronę”.

Kapłan ubrany w albę lub komżę i stułę, podchodzi do miejsca przewodniczenia i rozpoczyna nabożeństwo od znaku krzyża, pozdrowienia i wprowadzenia:

P. W imię Ojca i Syna, i Ducha Świętego.

W. Amen.

P. Łaska naszego Pana Jezusa Chrystusa niech będzie z wami.

W. Amen.

P. Drodzy rodzice, chrzestni i wszyscy obecni!
Kochane dzieci!

Na początku tego nabożeństwa naszą pamięcią wracamy do Chrztu św., w którym przez polanie wodą i wymówienie słów sakramentalnych zostaliście uwolnieni od grzechu pierwородnego i staliście się świątynią i mieszkaniem Ducha Świętego. Chrzest święty jest fundamentem całego życia chrześcijańskiego, bramą życia w Duchu i bramą otwierającą dostęp innych sakramentów. Przez chrzest staliście się dziećmi Bożym i zostaliście włączeni do Kościoła św., stając się uczestnikami jego posłania. Na chrzcie otrzymaliście święte, nowe życie w Chrystusie i życie wieczne.

Jednak skłonność do grzechu, którą wszyscy odziedziczyliśmy po pierwszych rodzicach, doprowadziła do popełnienia grzechu, który zranił waszą duszę i obraził Boga. Sami nie potraficie się z tego uleczyć, dlatego dziś, po raz pierwszy przychodzicie do Jezusa, najlepszego lekarza, aby w tajemnicy posługi konfesjonatu uleczył waszą duszę i na nowo przywrócił wam godność dziecka Bożego.

Zanim to jednak uczynicie wasi rodzice przekażą wam świecę chrzcielną i białą szatę – znaki Chrztu Świętego, w którym zostaliście uwolnieni od grzechu pierwородnego.

2. Przekazanie białej szaty

P. Kochane dzieci! Podczas chrztu otrzymaliście białą szatę – znak nowego stworzenia w Chrystusie i znak waszej świętości. Zanim świadomie učiniliście pierwszy ciężki grzech, Jezus mieszkał w waszych sercach tak jak mieszka w niebie. Już nie długo Jezus, prawdziwe obecny w Eucharystii na nowo zagości w waszych sercach. Biała szata z Chrztu Świętego, którą dziś przekażą wam rodzice niech przypomina wam waszą świętość po chrzcie, ale niech też stanie się widzialnym znakiem waszego zabiegania o czyste serce i święte życie.

Rodzice zwracają się w stronę swoich dzieci. To samo czynią dzieci i wpatrując się w oczy rodziców uważnie ich słuchają. Matki dzieci trzymając w dłoniach białą szatę (na wysokości serca) powtarzają wraz z ojcami i chrzestnymi za kapłanem:

N. (wypowiadamy imię dziecka) **podczas twojego chrztu** ✠ **nałożyliśmy na ciebie białą szatę** ✠ **i staraliśmy się zachować w tobie** ✠ **godność dziecka Bożego.** ✠ **Dziś, przyjmij od nas tę pamiątkę Chrztu Świętego,** ✠ **i zachowaj ją na zawsze,** ✠ **aby nieustannie przypominała ci o życiu w świętości.**

Dzieci: ✠ **Amen.**

Teraz matki przekazują białą szatę swoim dzieciom. Zaś dzieci przyjmując białą szatę (trzymamy ją w lewej ręce, blisko serca) z wielkim szacunkiem ją całują, a następnie pocałunek składają na dłoniach rodziców, jako znak szacunku i wdzięczności za wypełnianie podjętych zobowiązań podczas Chrztu św.

3. Przekazanie świecy chrzcielnej

P. Kochane dzieci! Kiedyś wasi ojcowie zapalili dla

was od paschału światło Chrystusa i wszyscy zobowiązali się go podtrzymywać w waszym życiu. Dziś uczynią to jeszcze raz i przekażą wam, drogie dzieci, tę świecę chrzcielną, która od dziś i dla was stanie się szczególnym znakiem światła Pana Jezusa i życia według Jego nauki.

Ojcowie, podejdźcie do paschału i zapalcie od niego świece chrzcielne waszych dzieci.

Ojcowie podchodzą do paschału i zapalają świece. Można to uczynić w ciszy lub podczas śpiewu: „Com, przyrzekł na chrzcie św.” Po zapaleniu świec ojcowie wracają do swoich dzieci. Gdy wszyscy zapalą świece rodzice i chrzestni powtarzają za kapłanem:

N. (wypowiadamy imię dziecka) **podczas chrztu dla ciebie zapaliliśmy tę świecę ✠ i zobowiązaliśmy się ✠ podtrzymywać Boże światło w twoim życiu. ✠ Z Bożą pomocą ✠ i przy twojej współpracy ✠ dalej będziemy to czynić. ✠ Dziś, w dniu twojej Pierwszej Spowiedzi Świętej ✠ przekazujemy ci tę świecę, ✠ abys już w pełni świadomie troszczył się o nią ✠ oraz o światło Chrystusa w twoim życiu.**

Dzieci: ✠ Amen.

Teraz ojcowie przekazują świece chrzcielne swoim dzieciom. Kiedy ojcowie trzymają je w dłoniach dzieci całują swoje świece chrzcielne, a następnie odbierają je od ojców (świece trzymamy w prawej ręce, płomień na wysokości oczu).

4. Pokropienie wodą chrzcielną

Odnowienie przyrzeczeń chrztu odbędzie się w dniu I Komunii św. Na zakończenie pierwszej części nabożeństwa kapłan przed pokropieniem zwraca się do wiernych:

P. Drogie dzieci i wszyscy tu obecni! Teraz zostaniecie pokropieni wodą święconą na pamiątkę waszego chrztu. Niech ta woda przypomni nam przyjęty chrzest,

abyśmy wspólnie jeszcze raz mogli radować się z duchowych darów otrzymanych na Chrzcie Świętym. Niech też Bóg nam dopomaga, abyśmy byli wierni Duchowi, którego otrzymaliśmy.

Kapłan kropi zebranych wodą święconą. Gdy spadnie na nas poświęcona woda czynimy znak krzyża.

W tym czasie można zaśpiewać: „Jezu zostań w nas”.

Po pokropieniu dzieci przekazują białą szatę i zapaloną świecę swoim rodzicom.

© Wydawnictwo

5. Pojednanie i modlitwa

Kapłan w tych lub podobnych słowach zwraca się do dzieci i wszystkich obecnych:

P. Kochane dzieci! Przez szereg dni wraz z rodzicami przygotowywaliście się do waszej pierwszej spowiedzi. Został już wypełniony czas pojednania i były modlitwy przed spowiedzią, był rachunek sumienia, żal za grzechy i mocne postanowienie poprawy. Teraz jest przed nami Spowiedź Święta. Za chwilę sam Jezus będzie was słuchał i przez posługę kapłana udzieli wam rozgrzeszenia.

Kochane dzieci! Podejdźcie teraz do waszych rodziców i najbliższych i powiedzcie:

Za moje grzechy przepraszam was i proszę o wybaczenie.

Rodzice i inni odpowiadają: **Wybaczam ci.**

Niech to pojednanie ogarnie nas wszystkich, niech z głębi naszych serc rozbrzmiewają wzajemnie wypowiedane słowa: **wybaczam i przepraszam.**

Teraz wszyscy się jedną ze sobą. Gdy zakończy się czas pojednania kapłan mówi:

Jeszcze raz uznajmy przed Bogiem, że jesteśmy grzeszni, i błagajmy Go o miłosierdzie, abyśmy jak

najgodniej przystąpili do Spowiedzi Świętej.

Następuje krótkie milczenie. Potem wszyscy odmawiają wyznanie grzechów:

W. Spowiadam się Bogu wszechmogącemu, † i wam, bracia i siostry, † że bardzo zgrzeszyłem, † myślą, mową, uczynkiem i zaniedbaniem:

Bijąc się w piersi, mówimy: moja wina, moja wina, moja bardzo wielka wina.

Dalej mówimy: Przeto błagam Najświętszą Maryję, zawsze Dziewicę, † wszystkich Aniołów i Świętych † i was, bracia i siostry, † o modlitwę za mnie † do Pana Boga naszego.

Kapłan prosi o odpuszczenie grzechów:

P. Niech się zmiłuje nad wami Bóg wszechmogący, i odpuściwszy nam grzechy, doprowadzi nas do żywota wiecznego.

W. Amen.

P. W Modlitwie Pańskiej, prosimy Ojca niebieskiego, aby odpuścił nam grzechy i zachował nas od złego.

Ojcze nasz, któryś jest w niebie, * święć się imię Twoje, * przyjdź królestwo Twoje, * bądź wola Twoja jako w niebie, tak i na ziemi. * Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj. * I odpuść nam nasze winy, * jako i my odpuszczamy naszym winowajcom. * I nie wódź nas na pokuszenie, * ale nas zbaw ode złego. Amen.

6. Błogosławieństwo

Może zdarzyć się, że osoby, które wypowiadają się jako pierwsze, będą czekały na ostatnich penitentów godzinę i więcej. Dlatego roztropność duszpasterska podpowiada, aby końcowe błogosławieństwo udzielić przed Spowiedzią

Świętą. Wtedy takie błogosławieństwo ma podwójny wymiar: jest darem na czas spowiedzi i na rozesłanie. Przed jego udzieleniem kapłan udziela wiernym pouczenia w tych lub podobnych słowach:

P. Za chwilę rozpocznie się Spowiedź Święta. Najpierw do spowiedzi przystąpią dzieci pierwszokomunijne, a potem ich rodzice, chrzestni i pozostali wierni.

W czasie spowiedzi dzieci, pozostajemy w kościele i gorąco modlimy się za nie, aby ich pierwsza spowiedź była jak najpiękniejsza, aby zrodziło się w nich mocne pragnienie życia w łasce uświęcającej. Podczas modlitwy kierujemy swój wzrok na tabernakulum, w którym jest obecny Chrystus w Najświętszym Sakramencie. Polecajmy Mu nasze dzieci, modląc się koronką do Bożego Miłosierdzia, odmawiając różaniec, litanie i inne modlitwy.

Dzieci po spowiedzi podchodzą blisko ołtarza i klęcząc na stopniu prezbiterium (tam, gdzie jest udzielana Komunia św.) odmawiają modlitwę po spowiedzi i zadaną pokutę (pamiętajmy o książeczkach pierwszokomunijnych). Następnie zajmują miejsca w ławkach i czekają na pozostałą rodzinę przystępującą do spowiedzi.

Gdy już wszystkie dzieci się wypowiedzą, wtedy rodzice, chrzestni i pozostali wierni przystępują do spowiedzi, a dzieci modlą się za nich.

Ponieważ spowiedź może przedłużyć się w czasie, dlatego za chwilę udzielię wszystkim końcowego błogosławieństwa, tak aby każda rodzina, nie czekając na pozostałych, mogła sama zakończyć nabożeństwo i udać się do domu.

Kapłan kieruje do wiernych wezwanie takie lub podobne:

P. Pochylcie głowy na błogosławieństwo.

Następnie wyciąga ręce nad ludem i odmawia modlitwę:

P. Wszechmogący Boże, Ty bronisz Twoich Wiernych nawet wtedy, gdy grzeszą, ✠ ale z większą miłością

czuwasz nad tymi, którzy szczerze służą Tobie; *
spraw, aby Twój lud całym sercem nawrócił się do
Ciebie. Przez Chrystusa, Pana naszego.

W. Amen.

P. Niech was błogostawi Bóg wszechmogący, * Oj-
ciec i Syn, † i Duch Święty.

W. Amen.

7. Spowiedź Święta

P. Kochane dzieci, Jezus powiedział tak:

Kiedy się zbliżasz do spowiedzi, wiedz o tym, że Ja
sam w konfesjonale czekam na ciebie, zasłaniam się
tylko kapłanem, lecz sam działam w duszy.

Już za chwilę wspólnie będziemy uczestniczyć w nie-
zwykłym wydarzeniu: oto Jezus przez moją kapłańską
posługę uczyni cud w życiu każdego z was – uwolni
was od grzechu. Nikt z ludzi nie może tego uczynić,
tylko Bóg! Może jeszcze do końca tego nie rozumiecie,
ale wierzcie mi, że gdyby np. zmarli, którzy odeszli z
pośród nas w ostatnich latach i ujrzeli ten drugi świat,
mogli jeszcze raz wrócić do życia, to każdy z nich za
te słowa rozgrzeszenia bez chwili wahania oddałby
wszystko co posiadał najcenniejszego, a ja każdego z
nich codziennie widziałbym bez granic zaangażowa-
nego w przeżywanie Mszy św. i ze względu na posłu-
giwanie w konfesjonale nie miałbym już czasu na inne
prace.

Chodźmy więc do Miłosiernego Jezusa, który czeka
na nas w tajemnicy konfesjonału.

Teraz dzieci ustawiają się przy konfesjonale, zachowując od-
powiednią odległość od osoby spowiadającej się (minimum 2
m), i w ciszy oczekują na Spowiedź Świętą. Po spowiedzi wy-

pełniają to o czym usłyszeli już od księdza.

8. *Symbole chrztu*

Kochane dzieci! Niech te pamiątki Chrztu Świętego, które przekazali wam rodzice: biała szata i świeca chrzcielna, staną się dla was szczególnie cenne.

Umieśćcie je w waszych pokojach na honorowym miejscu. Można zrobić mały ołtarzyk, na pamiątki z Chrztu Świętego i I Komunii Świętej. Białą szatę, jeżeli nie jest to kaftanik, można oprawić w ramkę ze szkłem i zawiesić przy ołtarzyku, obok obrazka z I Komunii św. Niech te znaki zawsze przypominają wam o Chrztu Świętym, o Eucharystii i mobilizują was do życia w świętości.

Niech Jezus prowadzi was przez życie, niech będzie waszym natchnieniem, a Jego wola niech się spełnia w waszym życiu.

Poniżej możecie przeczytać o niektórych symbolach Chrztu Świętego.

Biała szata

W liturgii chrzcielnej po obrzędzie namaszczenia olejem krzyżem świętym, ochrzczoneму dziecku nakłada się białą szatę. Jest to bardzo piękny i wymowny znak. Obrzędowi założenia białej szaty towarzyszą słowa modlitwy, które wyjaśniają jego znaczenie: „N., stałeś się nowym stworzeniem i przyoblekłeś się w Chrystusa, dlatego otrzymujesz białą szatę. Niech twoi bliscy słowem i przykładem pomagają ci zachować godność dziecka Bożego, nieskalaną aż po życie wieczne”.

W starożytności chrześcijańskiej nowo ochrzczonego

ubierano w długie białe szaty, w których chodzili przez cały tydzień. Biała szata chrzcielna była faktycznym ubraniem człowieka ochrzczonego. Neofici (nowo ochrzczeni) przychodzili w tych szatach codziennie do kościoła, aby słuchać tzw. katechez mistagogicznych, głoszonych zwykle przez biskupa. W tych katechezach biskup wyjaśniał im znaczenie przyjętych sakramentów inicjacji chrześcijańskiej czyli chrztu, bierzmowania i Eucharystii. Odnowione obrzędy chrztu świętego zachowały symbol białej szaty i rubryki liturgiczne nakazują, aby była ona rzeczywiście biała i oddzielna dla każdego chrzczonego dziecka.

Obrzęd nałożenia białej szaty na ochrzczone dziecko posiada podwójną symbolikę. Najpierw trzeba zwrócić uwagę na sam fakt założenia szaty. W symbolicznie biblijnej szata oznacza błogosławieństwo. Obok pożywienia i dachu nad głową ubranie jest nieodzownym warunkiem ludzkiego życia. W stworzonym i uporządkowanym przez Boga świecie, szata jawi się jako znak osoby ludzkiej w jej tożsamości i odrębności. Posiadanie ubrania jest także znakiem harmonijnego i bezpiecznego życia. Odzienie to również oznaka duchowego stanu człowieka. Na skutek nieposłuszeństwa w raju człowiek utracił pierwotną szczęśliwość i odkrył, że jest nagi i bezbronny. Nagość symbolizuje stan człowieka grzesznego, który potrzebuje odkupienia i zbawienia. Nagość stała się znakiem przekleństwa. Upadły człowiek potrzebował „nowej szaty”, aby wrócić do życia w jedności i harmonii z Bogiem. Tą szatą stał się Jezus Chrystus. On odkupił ludzkość ze wszystkich grzechów. Dzięki Chrystusowi ludzkość pozbyła się swojej „nagości” jako symbolu przekleństwa.

Założenie szaty chrzcielnej jest symbolem „przyobleczenia się” w Jezusa Chrystusa czyli całkowitego zjednoczenia się z Nim. Dar chrzcielnego zanurzenia w śmierć i zmartwychwstanie Chrystusa, pociąga za sobą

konieczność zmiany stylu życia czyli konieczność założenia nowej szaty. Św. Paweł Apostoł tę wewnętrzną przemianę nazywa „przyobleczeniem nowego człowieka”. Założona szata przypomina o konieczności radykalnej przemiany życia.

Szata chrzcielna musi być koloru białego. Kolor szaty wskazuje jakie powinno być to nowe życie człowieka ochrzczonego. W Piśmie Świętym i tradycji chrześcijańskiej biel jest kolorem światła i życia. Oznacza także świąteczną radość, podziw, triumf oraz czystość i niewinność. Biały kolor bardzo często pojawia się w ostatniej księdze Pisma Świętego czyli w Księdze Apokalipsy, która w symbolicznych obrazach ukazuje rzeczywistość nieba. W bieli przedstawiane są osoby, które towarzyszą chwale Bożej, istoty niebiańskie i wszyscy święci, którzy zostali oczyszczeni i odkupieni przez Jezusa Chrystusa. Biel jest kolorem świętości czyli życia w chwale Bożej. Na podobieństwo przemienionego Chrystusa wszyscy święci jawią się jako istoty przemienione, oczyszczone i przyobleczone w biel. Ta biel jest darem pochodzącym od samego Boga, który oczyszcza człowieka z grzechów i wybiela „szatę” jego codziennego życia.

Symbolika białej szaty chrzcielnej w sposób bardzo czytelny mówi o „przyobleczeniu się w Chrystusa”. Dzięki temu człowiek staje się „nowym stworzeniem”. Można powiedzieć, że przez chrzest zanurzający w Chrystusa każdy człowiek przemienia się i staje się istotą niebiańską, która jest blisko Boga. Ochrzczony odziany w białą szatę jest człowiekiem czystym i niewinnym. Już od chwili chrztu uczestniczy w jakiś sposób w chwale nieba.

Białą szatę w czasie chrztu kładzie się na dziecku, a robi to matka chrzestna, która tym samym zobowiązuje się do pomocy i czuwania, aby nowo ochrzczone dziecko zachowywało w swoim życiu czystość duszy i

żyło w zgodzie z Ewangelią.

Białą szatą jest zazwyczaj kaftanik, albo kwadratowy biały materiał o wielkości korporału używanego w czasie Mszy św.

Biała szata powinna być nowa, nieużywana. Musi być ona przeznaczona dla konkretnej osoby. Nie może być to zwykła chusteczka. Nierzadko na białej szacie wyszywa się imiona dziecka oraz datę przyjęcia sakramentu Chrztu Świętego.

Świeca chrzcielna

Chrzest Święty należy do jednej z największych uroczystości religijnych w życiu dziecka, jego rodziców, chrzestnych i najbliższych. To właśnie podczas Chrztu Świętego dziecko zostaje włączone do społeczności Kościoła i staje się dzieckiem Bożym. To wyjątkowe święto posiada również swoją szczególną oprawę i symbole. Jednym z ważnych znaków Chrztu Świętego jest świeca chrzcielna.

Świecę chrzcielną kupuje ojciec chrzestny. To on również podczas uroczystości zapala ją od paschału i trzyma w ręce.

Świeca do Chrztu Świętego nie jest zwykłą pamiątką; jest tylko jedna. Po raz pierwszy zapalamy ją dziecku podczas Chrztu Świętego. Po uroczystości należy ją przechować aż do Pierwszej Komunii Świętej. Wtedy to, kiedy dziecko jest już w stanie używania rozumu, przekazujemy mu świecę chrzcielną, która powinna mu towarzyszyć w kolejnych latach życia: w czasie Liturgii Wigilii Paschalnej, podczas bierzmowania i innych ważnych uroczystości religijnych, a jej ostatnia część powinna być zapalona w godzinie śmierci.

Świeca chrzcielna zapalana jest od paschału, który symbolizuje obecność Chrystusa Zmartwychwstałego.

Oznacza to, że od momentu chrztu całe życie chrześcijanina ma być zespolone z Jezusem Chrystusem. Jedność z Chrystusem wyraża się w słuchaniu Jego słowa, karmieniu się Eucharystią oraz w przyjęciu Jego Ducha i kierowaniu się Jego natchnieniami w codziennym życiu.

Księgi Nowego Testamentu przedstawiają Chrystusa jako Światłość świata. On otwiera niewidomym oczy i głosi dobrą nowinę o królestwie Bożym. Jego słowo staje się światłem dla każdego człowieka, który uwierzy i przyjmie Ewangelię. Wiara w Chrystusa sprawia, że człowiek przechodzi z ciemności życia w grzechu do prawdziwego Światła, którym jest Chrystus.

Bardzo wymownym znakiem w liturgii chrzcielnej jest obrzęd wręczenia zapalanej świecy. Celebrans podaje rodzicom lub chrzestnym zapaloną świecę paschalną i mówi do nich: „Przyjmijcie światło Chrystusa.” Następnie przedstawiciel każdej rodziny – ojciec lub chrzestny – zapala świecę chrzcielną swojego dziecka od paschału. Wtedy kapłan przypomina rodzicom: „Podtrzymywanie tego światła powierza się wam, rodzice i chrzestni, aby wasze dzieci, oświecone przez Chrystusa, postępowały zawsze jak dzieci światłości, a trwając w wierze, mogły wyjść na spotkanie przychodzącego Pana razem z wszystkimi świętymi w niebie.”

Zapalenie świecy od paschału symbolizuje więc zapalenie wewnętrznej wiary nowo ochrzczonego dziecka. Podczas chrztu zostało ono włączone do wspólnoty Kościoła, w którym rozpoczyna życie duchowe z Bogiem. Przyjęta zatem przez rodziców i chrzestnych zapalona świeca przypomina, że to właśnie oni przyjmują na siebie odpowiedzialne zadanie. Oni mają czuwać i czynić wszystko, aby światło Chrystusa zapalone w dziecku nigdy nie zgaśło. Deklarują w ten sposób, że przykładem własnego życia i mądrym oraz roztropnym wychowaniem będą to światło podtrzymywać. W dużej

mierze od nich będzie zależało, czy dziecko będzie postępowało jak dziecko światłości i czy wytrwa w wierze tak, aby kiedyś odziedziczyło nagrodę światła wiecznego.

✠ *Woda poświęcona*

Jak bardzo ważna była woda na terenie Palestyny, ojczyzny Jezus, możemy jeszcze dziś doskonale zrozumieć, patrząc się tereny Palestyny. Mimo że minęło ponad 2 tys. lat, to nadal w dużej mierze teren ten jest pustynią, a woda jest wręcz bezcenna.

To właśnie woda stała się symbolem duchowego odrodzenia i wzrastania w Chrystusie. Woda, która oczyszcza, daje życie, uzdrawia, jest także symbolem narodzenia do życia w Chrystusie i działania Ducha Świętego. Tak więc woda stała się znakiem sakramentalnym nowego narodzenia w Bogu.

Woda nabiera swej mocy duchowej dopiero po odmówieniu nad nią modlitwy kapłana. Zostaje uświęcona mocą słów osoby konsekrowanej.

Podczas Chrztu Świętego, kapłan poświęca wodę chrzcielną, lub gdy jest już poświęcona, odmawia nad nią modlitwę. W drugiej formule poświęcenia wody kapłan kończy modlitwę poświęcenia słowami: „Uświęć tę wodę, aby dziecko, które powołałeś, odrodziło się z Ducha Świętego i zostało włączone do Twojego świętego ludu.”

Woda ma znaczenie oczyszczania z grzechów oraz początku nowego życia w Chrystusie, jest symbolem zjednoczenia się z Nim. Podczas Eucharystii łączona jest z winem.

W dokumentach Kościoła możemy przeczytać:

Woda jest źródłem życia i uświęcenia (KKK, 1994, 1218):
"Na początku świata Twój Duch unosił się nad wodami,

aby już wtedy woda nabrała mocy uświęcania".

W liturgii Wigilii Paschalnej, podczas błogosławieństwa wody chrzcielnej, Kościół uroczyście przypomina wielkie wydarzenia historii zbawienia, które były już zapowiedziami misterium chrztu (KKK, 1994, 1217): „Boże, Ty niewidzialną mocą dokonujesz rzeczy niezwykłych przez sakramentalne znaki. Ty w ciągu dziejów zbawienia przygotowałeś wodę przez Ciebie stworzoną, aby wyrażała łaskę chrztu świętego”.

Podczas błogosławieństwa wody do pokropienia kapłan wspomina jej znaczenie dla życia i zbawienia człowieka: „Wysłuchaj prośb swojego ludu i pobłogosław tę wodę. Stworzyłeś ją, aby przez nią użyźnić ziemię i oczyszczać nasze ciała. Woda była również narzędziem Twojego Miłosierdzia; przez nią wyprowadziłeś Twój lud z niewoli i ugasiłeś jego pragnienie na pustyni. Prorocy zapowiedzieli wodę jako znak nowego Przymierza, które miałeś zawrzeć z ludźmi. Wreszcie przez wodę, którą Chrystus uświęcił w Jordanie, odnowiłeś w odradzającej kąpieli naszą upadłą naturę.”

Warto też zwrócić uwagę na symbolikę słodkiej wody Jordanu i morskiej z Morza Martwego. Woda morska była symbolem śmierci. Należy zauważyć, że Jordan wpływał do Morza Martwego, słonowodnego jeziora bezodpływowego. Tamtejsza ludność musiała widzieć różnice obu zbiorników. Według Katechizmu Kościoła Katolickiego (KKK) ta woda mogła być zapowiedzią misterium Krzyża i udziału w śmierci Chrystusa (KKK, 1994, 1220).

Znak krzyża

Znak krzyża jest ogromnie ważnym znakiem naszej wiary. To na nim dokonano się odkupienie świata. Według Katechizmu Kościoła Katolickiego „znak krzyża na początku celebracji wyciska pieczęć Chrystusa na tym,

który ma do Niego należeć, i oznacza łaskę odkupienia, jaką Chrystus nabył dla nas przez swój Krzyż" (KKK, 1994, 1235). Krzyż wobec tego oznacza przynależność do Boga i zjednoczenie z Nim.

Krzyżmo święte

Namaszczenie Krzyżem Świętym, wonnym olejem poświęconym przez biskupa w Wielki Czwartek w katedrze, oznacza Boży dar duchowego umocnienia do trwania w ludzie Bożym w jedności z Chrystusem. W czasie Chrztu Świętego kapłan wraża to w słowach:

„Bóg wszechmogący, Ojciec Pana naszego Jezusa Chrystusa, który cię uwolnił od grzechu i odrodził z wody i z Ducha Świętego, On sam namaszcza ciebie Krzyżem zbawienia, abyś włączony(a) w lud Boży wytrwał(a) w jedności z Chrystusem Kapłanem, Prorokiem i Królem na życie wieczne.”

Po odmówionej modlitwie w milczeniu namaszcza dziecko Krzyżem św. na szczycie głowy.

Ujednolicony porządek skrótów:

P. / W. = prowadzący (przewodniczący) / wszyscy

K. / W. = kantor / wszyscy (skrót stosowany standardowo w Liturgii Godzin)

Materiały zebrał i opracował ks. Wiesław Podlowski.